

AZ ÍR CSODA

Sereghajtóból listavezető

*A gazdasági szaklapok rendszeres cikkeznek az „ír csodáról”, „Európa gazdasági tigriséről”, és ki tudja összeszámolni, még milyen pozitív jelzőket aggatnak az országra. Az **Economist** kutatása szerint az **életminőséget tekintve (quality of life) Írország minden más államot megelőz. De minek köszönhető mindez és milyen szerepe van ebben a marketingnek?** – kereste a választ a **PR Herald**.*

Írországé nem mindennapi sikertörténet. **1973-ban, az Európai Gazdasági Közösséghez való csatlakozásának évében** a GDP-je a bent lévők átlagának felét sem érte el.

Ma a huszonötök közül mindössze Luxemburg előzi meg.

Nem is olyan rég még elmaradott agrárország volt - mostanra pedig igazi játékos az ipari termékek és a szolgáltatások világpiacán.

A 70-es, 80-as években Írország volt az az ország, ahonnan arányában a legtöbben vándoroltak ki, hogy máshol próbáljanak szerencsét.

A kilencvenes évek közepétől mindez megfordult. A kivándorlók, illetve leszármazottaik visszatértek: az Írországba bevándorlók fele közülük került ki.

TÉNYEK EREJE

Az ország makroadatai lenyűgözők:

Az elmúlt években a gazdaság átlagosan 7-8 százalékkal nőtt.

A fizetési mérleg pozitív és a költségvetés szufficités (azaz többlete van, nem hiánya).

A bruttó államadósságot az 1989-es 100%-ról tíz éven belül 60% alá csökkentették, így első körben csatlakozhattak az eurozónához.

A munkanélküliség 4% körüli, ami messze az EU-átlag alatt van.

Az Európába érkezett amerikai befektetések mintegy egynegyede jut Írországra, bár csak a lakosság 1%-a él itt.

Ráadásul az ún. return on investment (ROI) szerint itt gyarapodnak leginkább az USA-ból érkező befektetések: a 20% feletti mutatóval megelőzik Hollandiát, Ausztriát, Svájcot, Olaszországot és Dániát.

A munkaerő teljesítménye 1 főre vetítve évi 65 ezer dollár, aminél magasabb csak az USA-ban a mutató. (Összehasonlításképpen Magyarországon ez 17 ezer dollár körül mozog).

A dolgozók fele nemzetközi cégek alkalmazásában áll.

A nemzeti kibocsátás háromnegyede exportra megy, ami egyedülálló Európában.

És amit kevesen tudnak: Írország a második legnagyobb szoftver exportőr a világon, a 10 legnagyobb szoftvercég közül 5-nek itt van az egyik fő bázisa.

De mivel érték el mindezt? Pusztán azzal, hogy csatlakoztak az Európai Gazdasági Közösséghez? Tény, hogy pénzügyi értelemben a Közösség egyik legnagyobb haszonélvezője Írország volt, aki jól részesedett a különböző alapokból és csak 2006-tól lett nettó befizető. Ugyanakkor ez néhány másik országra is igaz, ott még sem beszélhetünk hasonló nagymérvű sikerekről.

MÓDSZERTAN

Azt mondják, az ír csoda az „építsd fel és jönni fognak” stratégiának köszönhető:

A vállalati (társasági) adókat az 1988-as 50%-os szintről 1996-ra 36%-ra csökkentették. Ezzel a lépéssel a legtöbb európai országénál alacsonyabb lett a befizetendő adó, ami önmagában is ösztönző volt. 2006-re ez a kulcs már csak 12,5%, aminél kisebb csak egy országban van: Cipruson.

Létrehozták a „Millenniumi Forrást”, amelynek célja, hogy a kivándorlókat meggyőzzék, jöjjenek vissza, és alapítsanak vállalatot itt.

Megerősödött az **Ír Kereskedelmi Tanács**, melynek missziója, hogy segítsen az ír cégeknek fenntartható piacokat szerezni, mind bel- mind pedig külföldön. 23 kirendeltséggel rendelkeznek világszerte.

Az **Ipari Fejlesztési Társaság** egyik fő feladata az lett, hogy Írországot agresszíven reklámozza mindenütt a világon.

Komoly pénzt fektettek az oktatásba. Már a hetvenes évek elején megjelentek az **amerikai szisztémát használó egyetemek az országban.** Az első ilyen a Limerick volt. Ezek adták az alapot ahhoz, hogy az amerikai cégek potenciális befektetési célpontként tekintsenek az országra.

Európában jópár éve **itt képzik a legtöbb mérnököt.** Olyannyira, hogy egy időben jelentős túlképzés volt. Sokak szerint azonban ez is jót tett az országnak, mert a végzett hallgatók külföldre, főként Amerikába mentek dolgozni, majd tudással (és sokszor tőkével) felvértezve tértek haza.

A lehető legszélesebb területen **alkalmazták a PPP (public private partnership) gyakorlatát,** a kezdettől fogva igyekeztek bevonni a piaci szereplőket, növelték beleszólásukat az ország menedzselésébe.

Ugyanakkor a politikai erők is békét kötöttek. Érdekes, hogy **Írországot pont egy válsághelyzet indította el a siker útján.** Komoly pénzügyi megszorításokat kellett ugyanis a hetvenes években tenniük. Az ellenzék látván a helyzet súlyosságát, az ország érdekében mindvégig támogatta a kormány reformjait.

Ahogy a vezetők állítják, az országépítés önmagában kevés lett volna: az ország előnyeit, illetve az elért eredményeket hatékonyan kellett kommunikálni mind belföldön, mind pedig külföldön. Ez olyannyira sikerült, hogy még **a turisták is „megszállták” a zöld szigetet.** Az írek ugyanis időben észrevették, hogy a turizmussal kapcsolatban megváltoztak az emberek szokásai. Így koncentrált, internetet és hagyományos reklámeszközöket egyaránt használó marketingjüknek köszönhetően vonzóvá tették országukat.

De vajon folytatódik-e a sikertörténet? Sikerül-e az ország versenyképességét fenntartani?

A JÖVŐ TEENDŐI

Az írek úgy látják, van még mit fejleszteni. Például itt van az általános infrastruktúra.

A World Economic Forum éves versenyképességi jelentése szerint ezen a téren Írország igencsak hátul kullog, messze a vezető államoktól, mint Finnország, Németország, az USA vagy Dánia. Sőt, az infrastruktúrát tekintve még Magyarország is megelőzi.

Egy másik mutatóban, a Nobel-díjasok számát tekintve is jobbak vagyunk. *1950 óta tíz Nobel-díjast természettudóst és közgazdászt adtunk a világnak, míg Írország csak egyet.* Más kérdés, hogy ez a különbség mekkora hatással volt (illetve nem volt) a két állam fejlődésére.

Írország sikerének középpontjában az ide érkező befektetések álltak.

A versenyképességet azonban csak úgy lehet növelni, ha az ír cégek is elindulnak külföldre. Erre már van példa: míg az USA befektetései értéke 4 milliárd dollárra tehető, addig az írek már 2,5 milliárd dollárt visznek Amerikába. (Ha a két ország területét, illetve a lakosságát nézzük, láthatóan már túl is szárnyalta Amerikát.)

Végül pedig **a bevándorlás is változik.** Az elmúlt tíz évben rengeteg ír tért haza, így már egyre kevesebb várható. Ugyanakkor a munkaerőre szükség van. Írország ezért szabaddá tette piacát a 2004. május 1-jén csatlakozott EU tagoknak. És egy éven belül 50 ezer lengyel, illetve 20 ezer litván

érkezett. Nagy számban jöttek még lettek, szlovákok és csehek. Magyarok viszont alig.

Akárhogy is, az írek egy új korszakba léptek. Van mit tanulnunk a „csodaországtól”, hogy ezt mi is megtehessük.

Papp-Váry Árpád Ferenc

Forrás: Advice President & Success Consulting